

**Загальні Рамки Програми Навчання
в Шлолі Українознавства ім. Тараса Шевченка у Вашингтоні
для молодших клас -- від Підготовчої до П'ятої
(включно з англомовними класами)**

**версія 7 жовтня, 2000 р. (з поправками)
запропонована під координацією Марти П. Мостович**

*До: Директора, Заступника, Учителів молодших клас,
та Координатора програми в старших класах (Оленки Д.),*

*Прошу при найближчій нагоді перевірити детально цю запропоновану навчальну програму, та передати мені
ваші внески і коментарі, для дальшого удосконалення. Дякую. (У цій версії впроваджено зміни від наших
дискусій на сходинах, 30 вересня).*

Марта Мостович (7 жовтня, 2000 р.)

Програма для Підготовчої Кляси (Підготовчого Класу)

Мовлення і запас слів	<ul style="list-style-type: none"> • Навчання слів по темах (одна тема на тиждень або на довше). Теми: сім'я, тварини, їжа та їда, одяг, кольори, початкове про календар (пори року, дні в тиждні, головні свята) – приблизно 20 слів на тиждень. • Числимо до 10+. • Спільні розмови про оповідання (прочитані учителем в клясі), про особисті пригоди учнів (розказані учнями у формі “Покажи і розкажи”), та на вибрані теми. • Віршики. Інсценізації коротких казок.
Знання букв і читання	<ul style="list-style-type: none"> • Ознайомлення з абеткою (1 або 2 нові букви на тиждень) -- спершу голосні, а опісля приголосні. • Пізнання букв друкованих і зі слуху (звуком).
Писання	<ul style="list-style-type: none"> • Учні вчать ся писати літери друком – малі і великі (відписуючи з дошки або книжки, та зі слуху). • Іноді користуємось малюванням -- до теми і для закріплення навчаних слів.
Граматика	<ul style="list-style-type: none"> • Усні розмови і вправи (без формальної граматики), напр., відповідаємо повними реченнями на прості питання: “Шо це . . .? -- Це . . .”. “Де є . . .?”. “Чи ти бачиш . . .? -- Так, я бачу . . . Ні, я не бачу. . .”.
Виховування, тематичні дискусії	<ul style="list-style-type: none"> • Основи правильної поведінки в клясі (слухати учителя, поважати других, і т. п.). Привіти та ввічливі вислови. • Початкова відповідальність -- приносити завдання і олівець, дбати за особисті шкільні приладдя. • Молитва – <i>Ангеле Божий, Хоронителю наш.</i> • Колядки і різні діточі пісні (допасовані до теми, коли це можливо).
Підручники	<ul style="list-style-type: none"> • Відбитки (піготовлені учителем) із різних підручників та матеріалів, які стосуються вибраних тем і слів. • Мабуть деякі книжки вибрані та замовлені учителем, напр. <i>Танцюють Букви і Числа, Ukrainian Alphabet to Color</i>, одна із Абеток, або інші. • Різні казочки та оповідання: учитель вибирає від шкільної бібліотеки та читає в клясі, відповідно до теми (коли це можливо). Учитель теж випозичає учням книжечки із бібліотеки для домашнього читання.

Замітки:

Треба списати теми які обробляються учителем, разом зі словником -- для вжитку і підкріплення учителем в слідуючій клясі.

Програма для Англомовної-І Кляси (Англомовного-І Класу)

Мовлення і запас слів	<ul style="list-style-type: none"> • Поступове навчання усіх слів із підручника <i>Перші кроки</i> (в якому слова зорганізовані по азбуці). Користуємося грами, які підкріплюють матеріал цього підручника. • Навчання деяких слів по темах (одна тема на тиждень або на довше). Теми: сім'я, тварини, їжа та їда, кольори, початкове про календар (пори року, дні в тижні, головні свята). • Числимо до 10+. Вивчаємо прості фрази для щоденного вжитку. • Віршики (кілька на св. Миколая, Шевченка, або День Батьків). Розмови у формі “Покажи і розкажи”.
Знання букв і читання	<ul style="list-style-type: none"> • Ознайомлення з абеткою (1 нова буква на тиждень), по порядку в підручнику <i>Перші кроки</i>. • Пізнання букв друкованих і зі слуху (звуком). • Поступово (під кінець року, або в другім році Англ-І) учні вчаться читати повні слова (із <i>Перших кроків</i>).
Писання	<ul style="list-style-type: none"> • Учні вчаться писати літери – малі і великі (відписуючи з дошки або книжки, та зі слуху). Наймолодші учні вчаться писати друком, а старші друком і прописом. • Поступово (по змозі і віку) учні вчаться писати цілі слова (переписуючи їх від підручника та в тижневих диктатах в клясі).
Граматика	<ul style="list-style-type: none"> • Усні вправи (без формальної граматики), напр., повторяємо прості питання та відповідаємо повними реченнями: “Шо це . . .? -- Це . . .”. “Де є . . .?”. “Чи ти бачиш . . .? -- Так, я бачу . . . Ні, я не бачу . . .”.
Виховування, тематичні дискусії	<ul style="list-style-type: none"> • Основи правильної поведінки в клясі (слухати учителя, поважати других, і т. п.). Привіти та ввічливі вислови. • Початкова відповідальність -- приносити завдання і олівець, дбати за особисті шкільні приладдя. • Ознайомлення з головними святами та укр. обрядами - Різдво, Великдень, писанки, Свято Шевченка, Свято Батьків. • Молитва – <i>Ангеле Божий, Хоронителю наш.</i> • Колядки і різні діточі пісні.
Підручники	<ul style="list-style-type: none"> • Головний підручник – <i>Перші Кроки</i> (Макогон і Денисенко). • Різні казочки та оповідання: учитель вибирає від шкільної бібліотеки та читає в клясі, відповідно до теми (коли це можливо). Учитель теж випозичає учням книжечки із бібліотеки для домашнього читання.

Замітки:

Треба списати теми які обробляються учителем, разом зі словником -- для вжитку і підкріплення учителем в наступній клясі.

Програма для Англомовної-II Кляси (Англомовного-II Класу)

<p>Мовлення і запас слів</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Повторення усіх слів із підручника <i>Перші кроки</i>. Усні вправи мовлення користуючись діалогами від першої групи в серії <i>Nova – Nova 1</i>. • Дальше навчання слів по темах: Підкріплення старих тем: сім'я, тварини, їжа та їда, одяг, кольори, початкове про календар (пори року, дні в тижні, головні свята). Внесення нових тем: частини тіла (головні), природа, риби і водні тварини, птахи, хата, школа – приблизно 20 слів на тиждень, підібрані до теми. • Числимо до 20+. • Спільні розмови про оповідання (прочитані учителем в клясі), про текст в підручниках <i>Тут і там</i> та <i>Друзі</i>, про особисті пригоди учнів, та на вибрані теми. • Віршики. Розмови у формі “Покажи і розкажи”.
<p>Знання букв і читання</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Перевірка абетки. Пізнання букв друкованих, писаних прописом, і зі слуху (звуком). • Учні читають (вголос) із читанок в серії Турко: Спершу <i>Тут і там</i>, а опісля <i>Друзі</i>. Учні перекладають усно на англійську мову, та виконують вправи у відповідній <i>Книжці для вправ</i>, щоб удосконалити зрозуміння тексту.
<p>Писання</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Перевірка писання друком – усіх літер та всіх слів в підручнику <i>Перші кроки</i>. Вправи писання прописом -- усіх літер та слів у <i>Перших кроках</i>. • Письмові вправи в підручниках <i>Книжка для вправ -- Тут і там</i> (Турко), а опісля <i>Книжка для вправ -- Друзі</i> (Турко). • Учні переписують в зошиті вибраний текст з книжки, та подають англійський переклад.
<p>Граматика</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Усні розмови і вправи – головно щоб вправляти відповідати повними, хоч відносно простими, реченнями. Користуючись усними та письмовими вправами, даємо учням пізнати як іменники і прикметники відмінюються по відмінках (залежно від значення в реченні і під впливом сусідніх слів), та як дієслова відмінюються по особах, по числі, і по часі. • Залежно від віку (8+), поступово представляємо елементарну граматику, напр., про різні категорії букв і звуків (голосні, дзвінки, і т. д.), про те як діляться слова на склади, про речення (-- їх типи та відповідні знаки), про підмет і присудок, про іменники, прикметники, та дієслова (в загальному), і про однину, множину, та рід.
<p>Виховування, тематичні дискусії</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Підкріплення правильної поведінки в клясі. • Вчимося про різні укр. святочні звичаї, про народні звичаї, та впроваджуємо історичні теми.

	<ul style="list-style-type: none"> • Молитви – <i>Отче Наш</i> та <i>Богородице Діво</i>. • Колядки і різні диточі пісні (допасовані до теми, коли це можливо).
Підручники	<ul style="list-style-type: none"> • Далі користуємося підручником <i>Перші Кроки</i> (Макогон і Денисенко). <i>Nova 1</i> для вправи усного мовлення. • Підручник із граматики для старших учнів -- <i>Modern Ukrainian Grammar in Tables</i> (Олександра Палка). • Читанки в серії Турко: Спершу <i>Тут і там</i>, а опісля <i>Друзі</i>, разом з відповідними <i>Книжками для вправ</i>. • Різні казки та оповідання: учитель вибирає від шкільної бібліотеки та читає в класі, відповідно до теми (коли це можливо). Учитель теж випозичає учням книжечки із бібліотеки для домашнього читання.

Замітки:

Треба списати теми які обробляються учителем, разом зі словником -- для вжитку і підкріплення учителем в наступніх клясах.

Програма для Першої Кляси (Першого Класу)

Мовлення і запас слів	<ul style="list-style-type: none">• Навчання слів по темах (одна тема на тиждень або на довше). Підкріплення старих тем: сім'я, тварини, їжа та їда, одяг, кольори, початкове про календар (пори року, дні в тиждні, головні свята); вперше представляємо місяці року. Внесення нових тем: частини тіла (головні), найголовніші рослини і дерева, погода (елементарні слова і поняття), найголовніші риби і водні тварини, головні птахи, хата, школа – приблизно 20 слів на тиждень.• Користуємось діалогами і повтор-імітаціями у <i>Nova I</i> – для вправи усного мовлення. Теж, вивчаємо слова із підручників/читанок. Числимо до 20+.• Спільні розмови про оповідання з бібліотеки і з читанок (прочитані учителем в клясі, і дітьми вдома при допомозі батьків). Розмови про особисті пригоди та зацікавлення учнів – у формі “Покажи і розкажи”, та дискусії на вибрані теми.• Віршики. Інсценізації коротких казок.
Знання букв і читання	<ul style="list-style-type: none">• Повторення абетки. Пізнання букв друкованих і зі слуху (звуком).• Вчимося читати по складах – із дошки та з книжки (<i>Буквар</i>). Поняття складів – і як будуються слова.• Читаємо із підручника <i>Тут і там</i> (К. Турко) – головно на домашнє завдання, і частинно в клясі (для перевірки і вправи).• Якщо учні скінчать перед кінцем року та готові на трошка трудніше читання, можна впровадити серію <i>Моя книга до читання і розмальовання</i> (<i>My Read and Color Book</i>), яка включає 10+ коротких книжечок, в кожній з яких вміщається приб. 5 коротеньких оповідань; багато з них стосуються наших тем.• Учні повинні прочитати 10 або більше додаткових коротких книжечок (оповідань) вдома, при допомозі батьків.

Писання	<ul style="list-style-type: none"> • Вправляємо писати поодинокі літери друком – малі і великі (відписуючи з дошки або книжки, та зі слуху). • Опісля, пишемо (друкуємо) по складах – від диктату, та переписуючи з дошки або книжки. Вкінці, друкуємо повні слова. • Учні пишуть вправи в підручнику <i>Книжка для вправ -- Тут і там</i> (на домашнє завдання).
Граматика	<ul style="list-style-type: none"> • Продовжуємо усні вправи (без формальної граматики), напр., відповідаємо повними реченнями на різні види простих питань: “Шо це . . .? -- Це . . .”. “Де є . . .?”. “Чи ти бачиш . . .? -- Так, я бачу . . . -- Ні, я не бачу. . .”. Включаємо питання та речення де учні пізнають зразки відмінків, особів, і чисел, напр., “Кому ти даєш дарунок? -- Я даю дарунок . . .”. “З ким вона бавиться? -- Вона бавиться з . . .”. “На чому він стоїть?” -- “Він стоїть на . . .”. “Скільки пальців на нозі має . . . ?” (і т. п.) • У вправах користуємось як найбільше тими словами, які навчаємо по темах і з читанок. Говоримо та відповідаємо повними реченнями. Розширюємо запас дієслів у вправах.
Виховування, тематичні дискусії Виховування, Тематичні дискусії . . .	<ul style="list-style-type: none"> • Підкріплення правильної поведінки в клясі. • Вироблення відповідальности -- учні виробляють звичку приносити завдання, підручник, і олівець, дбати за книжки, і т. п.). • Духове і обрядове виховування, користаючись темами українських свят та народніх звичаїв, як і теж темою Дня Мареті/Дня Батька (-- яке значення це свято має). • Молитва – <i>Ангеле Божий</i>. Починаємо вивчати <i>Отче Наш</i> і <i>Богородице Діво</i>. • Колядки і різні діточі пісні (допасовані до теми, коли це можливо).
Підручники	<ul style="list-style-type: none"> • Головні підручники -- <i>Мій Буквар</i> (Козловський), і <i>Тут і там</i> та <i>Книжка для вправ</i> (К. Турко). • <i>Перші Кроки</i> (Макогон і Денисенко) – якщо потрібно, для перевірки абетки і слів що починаються даною буквою. • Матеріяли від <i>Nova 1</i> (серія <i>Nova</i>) – головно діалоги і повтор-імітації, для вправи усного мовлення. • Різні казочки та оповідання: учитель вибирає від шкільної бібліотеки та читає в клясі, відповідно до теми (коли це можливо). Учитель теж випозичає учням книжечки із бібліотеки для домашнього читання. • Додаткові відбитки на вибрані теми (приготовлені учителем), якщо потрібно.

Замітки:

Треба списати теми які обробляються учителем, разом зі словником -- для вжитку і підкріплення учителем в наступній клясі.

Програма для Другої Кляси (Другого Класу)

Мовлення і запас слів	<ul style="list-style-type: none"> • Повторення та вживання слів по всіх темах оброблених в підготовчій та першій клясах (на базі списаних учителями словників). Особливо, поширюємо лексикон по темах: школа, хата (свій дім, кімнати, меблі, і т. д.), календар (серйозно вправляємо місяці, та розмовляємо про те, що відбувається та чим ми займаємось підчас кожної пори року), поділ тварин на домашні та дикі/польові. • Внесення нових тем і відповідних слів: друзі і члени ширшої сім'ї (-- відношення членів сім'ї, та як ми помагаємо один одному); Україна -- наша батьківщина; загальне поняття про другі країни в світі. • Користуємось діалогами і повтор-імітаціями у <i>Nova 2</i>. Теж вивчаємо слова із підручників/читанок -- не занедбуємо дієслів! Числимо до 100. • Спільні розмови про оповідання з бібліотеки і з читанок, про особисті пригоди і зацікавлення учнів, та на вибрані теми. Вправляємо висловлюватися повними реченнями. Користуємося грами для підкріплення мовлення. • Віршики. Інсценізації коротких казок або уривків/діїв.
Знання букв і читання	<ul style="list-style-type: none"> • Повторення абетки, та читання по складах. Пізнання букв та складів зі слуху (звуком), та читаючи з дошки і книжки. Розуміємо відношення між <i>буквами</i> і <i>звуками</i>. • Розрізняємо голосні від приголосних букв, дзвінки від глухих, та йотовані від не йотованих. Вияснюємо ужиток м'якого знаку. • Читаємо із підручників <i>Друзі</i> і (опісля) <i>Школа</i> (Турко) – головно на домашнє завдання, і частинно в клясі (для перевірки і вправи). Звертаємо увагу на правильні наголоси. • Учні повинні прочитати 10 або більше додаткових коротких книжечок (оповідань) вдома, при помочі батьків.
Писання	<ul style="list-style-type: none"> • Повторяємо друкувати літери, склади, і врешті повні слова (як найбільше зі слуху – диктатом, а теж особисто із власної думки). Часами переписуємо слова і короткі речення з дошки або з книжки. • Учень повинен могти написати слово яке відноситься до даного предмета (або живої істоти, місцевости, і т. п.) -- користуючись словами, які навчаємо по темах або які появляються в читанках. • Учні пишуть вправи в підручниках <i>Книжка для вправ -- Друзі</i> та <i>Книжка для вправ -- Школа</i> (на домашнє завдання).
Граматика	<ul style="list-style-type: none"> • Загальне поняття речення і відповідних знаків. Пізнання підмета і присудка (не вживаючи формальної термінології). Поняття однини і множини, та роду. Відповідні вправи. • Усні вправи (ще без формальної граматика) в яких учні відповідають повними (поширеними) реченнями на прості питання. В цих вправах учні вправляють вживання різних відмінків відносно іменників і прикметників,

Граматика. . .	<p>як і вживання особи і часу у дієсловах.</p> <ul style="list-style-type: none"> • У вправах користуємось як найбільше тими словами, які навчаємо по темах і з читанок. Говоримо та відповідаємо повними реченнями. Збогачуємо запас іменників, прикметників, і дієслів у вправах.
Виховування, тематичні дискусії	<ul style="list-style-type: none"> • Дотримуємося правильної поведінки, та глибше виробляємо особисту відповідальність -- через підготовку до малих іспитів, особисту підготовку до виступів, чергування (дижури) в класі на різні допоміжні функції, і т. д. • Духове і обрядове виховування користаючись темами українських свят, та американського свята “День Подяки”. Підготовка до Шевченківського Свята, Свята Миколая, та Дня Батьків. • Молитва – <i>Отче Наш</i> і <i>Богородице Діво</i>. • Колядки і діточі пісні (допасовані до теми, коли це можливо).
Підручники	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Читанка 1</i> (Боднарчук); <i>Друзі та Книжка для вправ</i> (К. Турко); <i>Школа та Книжка для вправ</i> (К. Турко). • Матеріали від <i>Nova 2</i> – для вправи усного мовлення. • Різні казочки та оповідання: учитель вибирає від шкільної бібліотеки та читає в класі, відповідно до теми (коли це можливо). Учитель теж випозичає учням книжечки із бібліотеки для домашнього читання. • Додаткові відбитки на вибрані теми або для граматичних вправ (приготовлені учителем) – якщо потрібно.

Замітки:

Треба списати весь оброблений матеріал учителем, разом зі словником -- для вжитку і підкріплення учителем в наступній класі.

Програма для Третьої Кляси (Третього Класу)

<p>Мовлення і запас слів</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Вживання слів по оброблених темах від попередніх кляс (на базі списаних учителями словників). Особливо, поширюємо лексику по темах: частини тіла (чимраз в більших деталях) та приладдя до гігієни і як ми дбаємо за своє здоров'я; їжа і харчування (та як ми готуємо їду); рослини/квіти і дерева; птахи; риби і водні тварини, календар (повторяємо місяці, вчимося як писати і висловлювати дату). • Внесення нових тем і відповідних слів: природа (головні явища – гори, ріки, озера, моря, водопади, камені і скали, веселка, і т. п.); погода (в більших деталях); діточі розвги (як діти гуляють та бавляться); комахи, метелики, та інші дрібні тварини; село та сільське господарство; годинник (котра година?). • Користуємось діалогами і повтор-імітаціями у <i>Nova 3</i> як і сполученими вправами. Теж вивчаємо слова із підручників/читанок (-- не занедбуйте дієслів!). Числимо до 100+ (та “200”, “300”, “400” . . .). Починаємо вправляти порядкові числівники – з малими числами (“перший” до “десятий”). • Спільні розмови про оповідання з бібліотеки і з читанок, про особисті пригоди і зацікавлення учнів, та на вибрані теми. Вправляємо висловлюватися повними реченнями. Користуємося грами для підкріплення мовлення. • Віршики.
<p>Знання букв і читання</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Повторення абетки, та читання по складах і словах. Учні читають з дошки і з книжки. Присвячуємо велику увагу на вироблення плавного читання. Пригадуємо різницю між буквами і звуками. • Повторення: Розрізнити голосні від приголосних букв, йотовані від не йотованих. Пригадуємо як вживається м'який знак. • Читаємо із підручників <i>Пригоди</i> (Турко) і, опісля, <i>Казки</i> (Турко) – головно на домашнє завдання, і частинно в клясі (для перевірки і вправи). Звертаємо увагу на правильні наголоси. • Починаємо читати з підручника <i>Читанка 2</i> (Боднарчук). • Учні повинні прочитати 10 або більше додаткових коротких книжок або оповідань вдома, при помочі батьків.
<p>Писання</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Повторюємо друкувати літери та слова, як найбільше зі слуху -- диктатом. Починаємо вправляти писати друком дещо теж з власної уяви (замість від диктату). • Вчимося писати прописом -- перше поодинокі букви, потім слова, і вкінці короткі речення. Спочатку виконуємо це головно переписуванням від дошки або з книжки. Тоді, поступенно, пишемо прописом зі слуху (диктатом), і вкінці, трошка з власної уяви. • Учні пишуть вправи в підручниках <i>Книжка для вправ -- Пригоди</i> та <i>Книжка для вправ -- Казки</i> (на домашнє завдання). Користуємося іспитами “спелування” (spelling quizzes) на дошці.

Граматика	<ul style="list-style-type: none"> • Перевірка речення та розділових знаків, однини і множини, та роду (відносно іменників та прикметників) -- без формальної граматики. Пояснення що це таке власні назви. • Багато усних вправ (drills) -- без формальної граматики, в яких учні відповідають повними (поширеними) реченнями на прості питання. В цих вправах учні далі вправляють вживання різних відмінків відносно іменників і прикметників, та вживання особи і часу у дієсловах. Починають вправляти вживання головних прийменників, займенників, і числівників. • У вправах користуємось як найбільше тими словами, які були вивчені в попередніх роках або які вивчаємо цього року. Вправляємо говорити та відповідати повними реченнями. Збогачуємо запас іменників, прикметників, дієслів, та числівників у вправах.
Виховування, тематичні дискусії	<ul style="list-style-type: none"> • Дотримуємось правильної поведінки, та далі підкріплюємо особисту відповідальність -- через іспити, особисту підготовку до виступів, джурни в класі на різні допоміжні функції, і т. д.. • Духове і обрядове виховування користаючись темами українських свят та народніх звичаїв. Підготовка до Шевченківського Свята, Свята Миколая, та Дня Батьків. • Молитва – <i>Отче Наш, Богородице Діво, і Царю Небесний</i> (чергуємо між молитвами). Колядки і різні пісні.
Підручники	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Пригоди</i> та <i>Книжка для вправ -- Пригоди</i> (К. Турко). Опісля, <i>Казки</i> та <i>Книжка для вправ -- Казки</i> (К. Турко). • <i>Читанка 2</i> (Боднарчук) та деякі матеріали від <i>Нова 3</i>. • Різні казки та оповідання: учитель вибирає від шкільної бібліотеки та читає в класі, відповідно до теми (коли це можливо). Учитель теж випозичає учням книжечки із бібліотеки для домашнього читання. • Додаткові відбитки на вибрані теми або для граматичних вправ (приготовлені учителем) – якщо потрібно.

Замітки:

Треба списати весь оброблений матеріал учителем, разом зі словником -- для вжитку і підкріплення учителем в наступній класі.

Програма для Четвертої Кляси (Четвертого Класу)

<p>Мовлення і запас слів</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Вживання слів по оброблених темах від попередніх кляс (на базі списаних учителями словників). Особливо, поширюємо лексику по темах: Україна (положення на світовій карті, та її найголовніші міста, ріки, гори і моря); календар (повторюємо місяці, та вправляємо писати і висловлювати дати); годинник -- котра година? (перевірка). • Внесення нових тем і відповідних слів: місто та будинки, крамниці, промислові установи, і фабрики; різні фахи та професії; різний спорт; континенти, країни, та народи світу. • Вивчення слів із підручників/читанок -- не занедбуйте дієслів! Далі користуємось матеріалами у <i>Nova 3</i>. Числимо до 100+ (та 200-210, 220, 230 . . . 300-310, 320, 330 . . . і т д.). Далі вправляємо порядкові числівники (“перший” до “десятий”, плюс “одинадцятий” до “двадцятий”, “двадцять перший”, “двадцять другий” і т. д.). • Спільні розмови про оповідання з бібліотеки і з читанок, про особисті пригоди і зацікавлення учнів, та на вибрані теми. Вправляємо висловлюватися повними реченнями. Користуємось грами для підкріплення мовлення. • Вірші.
<p>Знання букв і читання</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Повторення: Різні категорії букв -- голосні і приголосні, дзвінки і глухі, йотовані і не йотовні. М'який знак. Апостроф. Як розділюємо слова на склади для перенесення слів. • Далі прикладаємо велику увагу на вироблення плавного читання. Читаємо із підручника <i>Ходить зі мною</i> (Турко), і з підручника <i>Казки</i> (Турко) якщо учні ще не закінчили його. Цими підручниками користуємось головню на домашнє завдання, і частинно в клясі (для перевірки і вправи). Звертаємо увагу на правильні наголоси. • Продовжуємо з підручником <i>Читанка 2</i> (Боднарчук), і починаємо з підручником <i>Слово Рідне</i>, головню для менш україномовних учнів. • Учні повинні прочитати 10 або більше додаткових коротких книжок або оповідань вдома, при помочі батьків.
<p>Писання</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Вправляємо писати прописом короткі речення зі слуху (диктатом). Постепенно, чимраз більше стараємось писати прописом дещо з власної уяви. • Учні пишуть вправи в підручнику <i>Книжка для вправ – Ходить зі мною</i> (на домашнє завдання).
<p>Граматика</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Перевірка однини і множини, та роду (відносно іменників та прикметників) – без формальної граматика. Вживання власних назв – особливо в зв'язку з темами “континенти” і “країни”.

Граматика . . .	<ul style="list-style-type: none"> • Вправляємо будувати різні типи речень (розповідні, питальні, і окличні) Будуємо прості речення з підметом і присудком. Представлення дієслова і як в присудку появляються дієслова. Ознайомлення зі сполучниками. • Багато усних вправ (дальше без формальної граматики) в яких учні відповідають повними (поширеними) реченнями на прості питання. В цих вправах учні дальше вправляють вживання різних відмінків відносно іменників і прикметників, особи і часу у дієсловах, та вживання головних прийменників, займенників, і числівників. Внесення подібних усних вправ для усвоювання прислівників. • У вправах користуємось як найбільше тими словами, які були вивчені в попередніх роках або які вивчаємо цього року. Вправляємо говорити та відповідати повними реченнями. Збогачуємо запас іменників, прикметників, дієслів, та прислівників у вправах.
Виховування, тематичні дискусії	<ul style="list-style-type: none"> • Дотримуємось правильної поведінки, та дальше підкріплюємо особисту відповідальність -- через іспити, особисту підготовку до виступів, джури в клясі на різні допоміжні функції, і т. д.. • Духове і обрядове виховування користаючись темами українських свят та народніх звичаїв. • Підготовка до Шевченківського Свята, Свята Миколая, та Дня Батьків. • Молитва – <i>Отче Наш, Богородице Діво, і Царю Небесний</i> (чергуємо). • Колядки і різні пісні.
Підручники	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Читанка 2</i> (Боднарчук) і докінчення підручника <i>Казки та Книжка для вправ</i> (Турко); опісля, <i>Ходить зі мною та Книжка для вправ</i> (К. Турко). (Далі) матеріали від <i>Нова 3</i>. • Можна почати користуватися підручником <i>Слово рідне</i> (С. Гаєвська), який добре підходить дітям, що не є плинно україномовні. (Цей підручник нормально далі вживається в п'ятій клясі – головно для слабше-україномовних, і навіть у шостій клясі він придається на практикування дієслів та займенників.) • Різні казки та оповідання: учитель вибирає від шкільної бібліотеки та випозичає учням для домашнього читання. • Додаткові відбитки на вибрані теми або для граматичних вправ (приготовлені учителем) – якщо потрібно.

Замітки:

Треба списати весь оброблений матеріал учителем, разом зі словником -- для вжитку і підкріплення учителем в п'ятій клясі.

Програма для П'ятої Кляси (П'ятого Класу)

<p>Мовлення і запас слів</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Вживання слів по оброблених темах від попередніх кляс (на базі списаних учителями словників). Особливо, поширюємо лексикон по темах: Україна (її земні та людські “скарби”); континенти, країни, та народи; фахи та професії ; і календар (повторюємо місяці, та вправляємо писати і висловлювати дати) і погода. • Внесення нових тем і відповідних слів: транспорція; торгівля і підприємства; приладдя до різної господарки, будівлі, і напрям; мистецтво та літературна творчість; музика та музичні інструменти; земна куля та небеса. • Вивчання слів із підручників/читанок -- не занедбуйте дієслів! • Числимо від 1-1000 (не кожне число). Перевірка порядкових числівників. Ознайомлення з термінологією математики (додаємо, віднімаємо, і т. п.) та міряння (величини, довжини, простору, ваги, і т. п.). Вчимося як висловлювати порівнювання, подібність, та відмінність. Практикуємо синоніми і антоніми. • Спільні розмови про оповідання з бібліотеки і з читанок (<i>Читанка 3</i>). Рівнож --коли надається -- розмови про особисті пригоди і зацікавлення учнів, та на вибрані теми. (<i>Слово рідне</i> як і <i>Читанка 3</i> мають добрі вправи для скріплення мовлення. <i>Слово рідне</i> краще підходить учням, що не володіють добре українською мовою.) Вправляємо висловлюватися повними реченнями. Користуємося грами для підкріплення мовлення. • Вірші.
<p>Знання букв і читання</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Повторення: Різні категорії букв -- голосні і приголосні, дзвінки і глухі, йотовані і не йотовні. М'який знак. Апостроф. Як розділюємо слова на склади для перенесення слів. • Читаємо із підручника <i>Наші скарби</i> (Турко) – головно на домашнє завдання, і час від часу трошки в клясі (для перевірки). Звертаємо увагу на правильні наголоси. • Читаємо із підручника <i>Читанка 3</i> (Боднарчук) -- частинно в клясі, та дискутуємо текст/ідеї, щоб розвинути зрозуміння. • Учні повинні прочитати 10 або більше додаткових коротких книжок або оповідань вдома, при допомозі батьків.
<p>Писання</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Вправляємо писати прописом довші речення зі слуху (диктатом), та з власної уяви. Поступово учні починають складати свої думки письмом в коротких параграфах. • Учні пишуть вправи в підручнику <i>Книжка для вправ – Наші скарби</i> (на домашнє завдання).
<p>Граматика</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Початкове представлення формальної граматики про іменник, займенник, прикметник, та дієслово. Пояснюємо рід, однину/множину, та відмінки в іменниках, займенниках, та прикметниках; особи та часи в дієсловах. Вживаємо приклади лиш такі, які показують стандартні закінчення (норми), а не виняткові.

Граматика	<ul style="list-style-type: none"> • Усні вправи (для підкріплення цієї формальної граматики), в яких учні вправляють ці частини мови разом з відповідними закінченнями іменників, займенників, прикметників, та дієслів. Вправляємо дієслова головно в теперішньому часі. • Користуємось граматичними вправами в підручниках <i>Читанка 3</i> і <i>Слово рідне</i>. • У вправах вживаємо як найчастіше ті слова, які були вивчені в попередніх роках або які вивчаємо цього року. Вправляємо говорити та відповідати повними реченнями.
Виховання, тематичні дискусії	<ul style="list-style-type: none"> • Дотримуємося правильної поведінки, та далі підкріплюємо особисту відповідальність -- через іспити, особисту підготовку до виступів, дижури в класі на різні допоміжні функції, і т. д. • Кілька вступних розповідей про укр. історичну або духову давнину. Початкове ознайомлення з найголовнішими письменниками – Т. Шевченком, Л. Українкою, та І. Франком. (<i>Наші скарби</i> є особливо вартісний підручник для цього.) • Підготовка до Шевченківського Свята та Свята Миколая. • Молитва – <i>Отче Наш</i>, <i>Богородице Діво</i>, і <i>Царю Небесний</i> (чергуємо). • Колядки і різні пісні.
Підручники	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Читанка 3</i> (Боднарчук); <i>Слово рідне</i> (С. Гаєвська); і <i>Наші скарби</i> та <i>Книжка для вправ -- Наші скарби</i> (К. Турко). • Різні казки та оповідання: учитель вибирає від шкільної бібліотеки та випозичає учням для додаткового домашнього читання. • Додаткові відбитки з граматичними вправами, якщо потрібно.

Замітки:

Треба списати весь оброблений матеріал учителем, разом зі словником -- для вжитку і підкріплення учителем в наступній класі.